

RELACION PËR

PROJEKTVENDIMIN E KËSHILLIT TË MINISTRAVE

“PËR MIRATIMIN E STRATEGJISË SË ZHVILLIMIT TË BIZNESIT DHE INVESTIMEVE DHE TË PLANIT TË VEPRIMIT PËR PERIUDHËN 2021 – 2027”

I. QËLLIMI I PROJEKTAKTIT DHE OBJEKTIVAT QË SYNOHEN TË ARRIHEN

Projektvendimi i KM “Për “Miratimin e Strategjisë së Zhvillimit të Biznesit dhe Investimeve 2021-2027” propozohet nga Ministri i Financave dhe Ekonomisë (MFE), si një dokument politik i qeverisë shqiptare, e cila i kushton vëmendje të veçantë zhvillimit të biznesit dhe investimeve, duke e konsideruar adresimin e duhur të tyre si kushte drejt një zhvillimi të qëndrueshëm.

Kjo strategji lidhet në mënyrë të drejtëpërdrejtë me Strategjinë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim II 2015-2020, si dhe me Programin Qeverisës 2017-2021. Ajo reflekton gjithashtu lidhjen e drejtëpërdrejtë me plotësimin e Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm (OZHQ) dhe të Axhendës 2030. Po kështu, masat dhe veprimet e parashikuara në këtë strategji ndërthuren apo lidhen dhe me masat dhe veprimet e parashikuara në Strategjinë e NVM-ve për një Evropë të qëndrueshme dhe dixhitale (KE 10 Mars 2020).

“SZHBI 2021 – 2027” ka një kohëzgjatje shtatë vjeçare, brenda së cilës synohet të arrihet

jo vetëm sukseset por dhe qëndrueshmëri në veprimet e planifikuara e të realizuara. Kjo kohëzgjatje, kërkon domosdoshmërisht dhe një vlerësim dhe rishikim të ndërmjetëm, pra në vitin e katërt të zbatimit të saj, si rrjedhojë e të cilit objektivat specifike të përmbushur mund të zëvendësohen me të tjerë, të cilët garantojnë qëndrueshmëri dhe sjellin në vëmendje plotësimin edhe të detyrimeve të tjera në përputhje me zbatimin e Axhendës 2030 dhe detyrimeve të tjera ndërkombëtare, në vijim të atyre kombëtare.

Në tërësinë e saj “SZHBI 2021 – 2027” përbëhet nga një qëllim strategjik kryesor, ku zenë vend edhe objektiva specifike që reflektojnë nevojën për ndryshim apo shtimin e dimensioneve të reja drejt të cilave duhet të fokusohet vëmendja për adresimin e duhur të çështjeve të zhvillimit të biznesit dhe investimeve të huaja, bazuar dhe në zhvillimet më të fundit, si dhe duke konsideruar çështje të lidhura me pandeminë e COVID 19 apo fushat e reja deri tani të paadresuara apo shumë pak të adresuara në lidhje me biznesin (ndryshimet teknologjike, dixhitalizimi, etj).

Vizioni i “SZHBI 2021 – 2027”: “Një ekonomi shqiptare konkurruese, e nxitur nga inovacioni dhe e bazuar në njohuri, e cila krijon vende pune të reja dhe më cilësore, duke shfrytëzuar mundësitë që ofron tranzicioni digjital dhe transformimin e zinxhirit të vlerave ndërkombëtare, me theksin mbi zhvillimin e qëndrueshëm, integrimin Evropian dhe atë rajonal”.

Në mbështetje të këtij vizioni, është formuluar qëllimi kryesor strategjike me objektivat dhe masat përkatëse.

II. VLERËSIMI I PROJEKTAKTIT NË RAPORT ME PROGRAMIN POLITIK TË KËSHILLIT TË MINISTRAVE, ME PROGRAMIN ANALITIK TË AKTEVE DHE DOKUMENTE TË TJERA POLITIKE

“SZHBI 2021 – 2027” lidhet dhe harmonizohet me Strategjinë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim II, më konkretisht me Shtyllën 2 të kësaj strategjie “Rritja ekonomike përmes rritjes së konkurrueshmërisë dhe inovacionit”. “SZHBI 2021 – 2027” është parashikuar në Planin e Planit Kombëtar të Integritimit Evropian (PKIE) 2021-2023, në Kapitullin 20 “Ndërmarrjet dhe Politikat Industriale”, me afat të miratimit Qershor 2021.

Ky projektvendim nuk është pjesë e Programit të Përgjithshëm Analitik të Projektakteve, për Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, për vitin 2021.

III. ARGUMENTIMI I PROJEKTAKTIT LIDHUR ME PËRPARËSITË, PROBLEMATIKAT, EFEKTET E PRITSHME

Duke ditur se Shqipëria aspiron për t'u bërë një vend kandidat për anëtar i BE-s, benchmark i BE-së është i rëndësishëm, por gjithashtu është i rëndësishëm krahasimi me vendet e Evropës Juglindore (SEE) në aspektin e konkurrueshmërisë. Për monitorimin e zbatimit të Strategjisë së Zhvillimit të Biznesit dhe Investimeve 2014-2020 janë hartuar tre raporte monitorimi, të cilat vlerësojnë nivelin e zbatimit në masën 75%. Më konkretisht:

- Raporti i Parë i Monitorimit vlerësoi zbatimin e strategjisë për periudhën 2015-2016;
- Raporti i 2-të i Monitorimit vlerësoi zbatimin e strategjisë për periudhën 2017-2018;
- Raporti i 3-të i Monitorimit vlerësoi zbatimin e strategjisë për vitin 2019 dhe periudhën janar-gusht 2020

Monitorimi i për vitin 2020 vlerësoi se:

- Janë zbatuar 19 masa
- Ekzistojnë 7 masa të pazbatuara
- Janë 22 masa të zbatuara pjesërisht

Për monitorimin e BIDS janë zhvilluar takime në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë me përfaqësues të institucioneve, në mënyrë që të njihen masat e Planit të Veprimit, duke qenë se në raportin e monitorimit 2016-2018, kjo strategji nuk ishte e njohur për shumicën e palëve të interesit. Një problem i përgjithshëm me të cilin u përballen të gjitha institucionet, ishte formulimi i paqartë i masave në Planin e Veprimit. Vihen re edhe mangësi si;

- Ndarja e pasaktë e kompetencave të institucioneve për zbatimin e masave
- Mosraportimi periodik i institucioneve për zbatimin ose jo të masave
- Masa me formulim të ndryshëm, por me të njëjtin kuptim.

Disa nga masat që nuk u zbatuan deri në fund të vitit 2020, do të zbatohen në Strategjinë e Re 2021-2027. Për të shmangur disa nga problematikat e sipërcituara, gjatë hartimit të SZHBI 2021-2027 u krijuan katër grupe pune me përfaqësues të institucioneve të ndryshme dhe u punua me ta për propozimin e reformave dhe masave të reja prioritare.

Disa nga sfidat kryesore të evidentuara gjatë vlerësimit të SZHBI 2014 – 2020:

- Strategjia e BID është një strategji shumë komplekse që lidhet me objektivat të përgjithshëm (jo SMART) dhe aktivitetet e planifikuara e bëjnë shumë të vështirë për pasqyrimin e duhur të tij.
- Kjo strategji ka realizuar 75 % të aktiviteteve sipas planit të veprimit, por progresi sipas treguesve është shumë i ulët;

Relacion shpjegues për projektvendimin e KM “Për miratimin e Strategjisë së Zhvillimit të Biznesit dhe Investimeve dhe Planit të Veprimit për periudhën 2021-2027”

- Mungesa e treguesve të monitorimit të progresit. Kjo strategji ka tregues të përgjithshëm. Kjo e bën shumë të vështirë matjen e ndikimit të drejtpërdrejtë të planit të veprimit të strategjisë.
- Një nga aspektet kryesore të suksesit të strategjisë është komunikimi. Kjo strategji ishte e njohur nga disa aktorë gjatë fazës së hartimit dhe nuk kishte asnjë përfshirje gjatë periudhës së zbatimit të tij.
- Shpërndarja e aktiviteteve në dimensione të ndryshme dhe partnerët përgjegjës për zbatimin e tyre nuk ishin shumë të qarta.
- Ka disa aktivitete që përmenden në planin e veprimit por nuk ka tregues monitorimi për ta matur atë, si për shembull arsimit, trajnimit, flukset e IHD-ve etj.
- Nuk ka një sistem monitorimi dhe vlerësimi sistematik (muaj, 3 muaj, 6 muaj dhe në vit). Për të marrë informacionin e kërkuar për pasqyrën e strategjisë është pothuajse e pamundur sepse për këtë nevojiten përpjekje shtesë.
- Asnjë masë ndikimi. Kjo strategji ka bërë shumë përmirësime në regjistrimin e biznesit, pagesën e taksave, tregtinë dhe procedurat me porosi etj, por prapëseprapë sipas treguesve të të Bërit Biznes ne nuk renditemi shumë mirë ose ku duam të arrijmë. Arsyeja është se kjo strategji ka mungesë për matjen e ndikimit e çdo shërbimi që i ofron komunitetit të biznesit. Ky faktor është shumë i rëndësishëm nëse dëshirojmë të përmirësojmë jo vetëm klimën e biznesit, por edhe kapacitetin e NVM-ve, IHD-të, eksportet etj në vend dhe të ecim përpara.
- Asnjë koordinim jo vetëm brenda partnerëve të përfshirë në zbatimin e strategjisë, por edhe me donatorë dhe organizata të tjera që operojnë në fushën e promovimit të biznesit.

“SZHBI 2021 – 2027” përbëhet nga qëllimi kryesor “Zhvillimi plotësisht i potencialeve të investimeve për zhvillimin ekonomik dhe nxitjen e integritit në tregjet ndërkombëtare dhe zinxhirët e vlerës”

Arritja e këtij qëllimi kërkon përpjekje të gjithanshme nga të gjitha ministratë dhe institucionet që zbatojnë politika të cilat ndikojnë në mënyrë të drejtpërdrejtë në zhvillimin e biznesit dhe tërheqjen e investimeve. Një nevojë e domosdoshme dhe e vazhdueshme është gjetja e mekanizmave të duhur dhe të përshtatshëm që sigurojnë një bashkëpunim të fortë dhe efektiv ndër-institucional si në drejtimin horizontal ashtu dhe atë vertikal. Bashkëpunimi me akademinë, organizatat e shoqërisë civile dhe grupet e interesit, kanë gjithashtu rëndësi themelore, pasi ato mund të ndikojnë ndjeshëm në ndërgjegjësimin rreth zhvillimit të biznesit dhe investimeve, si dhe ofrimin e ekspertizës për zhvillimin e shërbimeve mbështetëse të specializuara për biznesin.

Për arritjen e këtij qëllimi strategjik, institucionet shtetërore që kanë përgjegjësi në këtë fushë në partneritet me institucione dhe organizata të tjera do të fokusohen në këto tre objektiva specifike:

- Objektivi specifik I.1: Tërheqja e investimeve dhe ndërkombëtarizimi
- Objektivi specifik I.2: Zhvillimi i NVM-ve, sipërmarrja dhe inovacioni
- Objektivi specifik I.3 Zhvillimi i kapitalit njerëzor

Përmbushja e këtyre objektivave do të sjellë një përmirësim të dukshëm në zhvillimin e biznesit dhe investimeve.

IV. VLERËSIMI I LIGJSHMËRISË, KUSHTETUTSHMËRISË DHE HARMONIZIMI ME LEGJISLACIONIN NË FUQI VENDAS E NDËRKOMBËTAR

Projektakti propozohet në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës.

V. VLERËSIMI I SHKALLËS SË PËRAFRIMIT ME ACQUIS COMMUNAUTAIRE (PËR PROJEKTAKET NORMATIVE)

Projektvendimi nuk synon përafrim me acquis communautaire.

VI. PËRMBLEDHJE SHPJEGUESE E PËRMBAJTJES SË PROJEKTAKTIT

Strategjia e Zhvillimit të Biznesit dhe Investimeve dhe Plani i Veprimit 2021-2027 ka një (1) qëllim strategjik, tre (3) objektiva specifike dhe gjashtëmbëshjetë (16) masa.

Në të njëjtën kohë, qëllimet strategjike, objektivat specifike dhe masat e parashikuara, janë shoqëruar me tregues për monitorimin e tyre si dhe me buxhetet përkatëse. Gjithashtu, jepet edhe një sqarim më i hollësishëm për përmbajtjen e masave (pra aktivitetet konkrete) si dhe afatet kokore, institucionet përgjegjëse dhe mbështetëse, si dhe produktet e pritshme, pra për logjikën e ndërhyrjes në tërësi. (Anekset 1, 2, 3 dhe formati IPSIS excel).

“SZHBI 2021 – 2027” përbëhet nga qëllimi kryesor “Zhvillimi plotësisht i potencialeve të investimeve për zhvillimin ekonomik dhe nxitjen e integritimit në tregjet ndërkombëtare dhe zinxhirët e vlerës”;

Për arritjen e këtij qëllimi strategjik, institucionet shtetërore që kanë përgjegjësi në këtë fushë në partneritet me institucione dhe organizata të tjera do të fokusohen në këto tre objektiva specifike:

Objektivi specifik I.1 .Tërheqja e investimeve dhe ndërkombëtarizimi

Masat

1. Promovimi /lehtësimit sistematik i investimeve të synuara
2. Program i strukturuar për shërbimin e përkujdesjes së mëtejshme
3. Vlerësimi dhe reforma e programit të TEDA-ve
4. Programi i zhvillimit të ofruesve
5. Strategjia e eksportit
6. Iniciativa e zhvillimit të biznesit elektronik

Objektivi specifik I.2: Zhvillimi i NVM-ve, sipërmarrja dhe inovacioni

Masat

1. Skema e mbështetjes së sipërmarrjes së bazuar në konkurrencë
2. Forcimi i ekosistemit të start-upeve
3. Integrimi ndërkombëtar i ekosistemit të start – upeve
4. Nisma për ngritjen e zinxhirit të vlerës së bazuar në konkurrencë
5. Rritja e aksesit në financë për NVM-të
6. Programi i aftësive të ndërmarrjeve për NVM-të

Objektivi specifik I.3 Zhvillimi i kapitalit njerëzor

Relacion shpjegues për projektvendimin e KM “Për miratimin e Strategjisë së Zhvillimit të Biznesit dhe Investimeve dhe Planit të Veprimit për periudhën 2021-2027”.

Masat:

1. Skema e mbështetjes për zhvillimin bashkëpunues të kapitalit njerëzor
2. Programi i zhvillimit të forcës së punës për dhe me NVM-të dhe investitorët
3. Sistemi i parashikimit të nevojave të aftësive
4. Vlerësime të rregullta të nevojave për trajnim

VII. INSTITUCIONET DHE ORGANET QË NGARKOHEN PËR ZBATIMIN E AKTIT

Ngarkohen për zbatimin e këtij projektakti të gjitha ministrinë dhe institucionet përgjegjëse të përcaktuara në planin e veprimit (dhe siç jepen në mënyrë të detajuar tek logjika e ndërhyrjes i Strategjisë). *Aktorë të tjerë* të përfshirë në zbatimin e PKV-së janë institucionet vartëse të MFE dhe institucionet vartëse e stafet përgjegjëse të ministrive të linjës, në nivele kombëtare dhe rajonale; akademia si dhe njësitë e vetqeverisjes vendore. Po kështu, për vetë natyrën që ka kjo strategji dhe nevojën për përdorimin në mënyrën e duhur të të gjithë ekspertizës dhe burimeve njerëzore, financiare e infrastrukturore në vend, edhe organizatat e specializuara të shoqërisë civile dhe media shihen si aktorë mbështetës në zbatimin e masave të parashikuara në strategji.

Kuadri monitorues do të ushqejë orientimin e politikave në kuadër të Sistemit të Planifikimit të Integruar (SPI) i cili është sistemi kryesor vendimmarrës që përcakton drejtimin strategjik dhe alokimin e burimeve të vendit. Ai do të furnizojë me raporte monitoruese dhe vlerësuese Grupin e Menaxhimit të Integruar të Politikave (GMIP), për Sektorin e biznesit dhe të investimeve, i ngritur me Urdhërin e Kryeministrit Nr.129 datë 21.09.2015 "Për marrjen e masave institucionale dhe operationale për zbatimin e qasjes sektoriale dhe krijimin e Grupeve të Menaxhimit të Integruar të Politikave (GMIP) të cilat monitorojnë reformat sektoriale në Shqipëri në përputhje me Prioritetet e Qeverisë, Strategjinë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim (SKZHI), procesin e Programit Buxhetor Afatmesëm (PBA), procesin e anëtarësimit në BE dhe detyrimet ndërkombëtare të Shqipërisë. Përqasja dhe rishikimi i dokumentit strategjik do të jetë sipas kërkesave të VKM-së nr. 290, datë 11.4.2020, "Për krijimin e bazës së të dhënave shtetërore të sistemit informatik të planifikimit të integruar (SIPI/IPSIS), për të siguruar përputhshmërinë me sistemin IPSIS".

Ndërsa për përcaktimin e bazës së treguesve për masat e reja të propozuara, sugjerohet që të ndërmerren veprimet e vlerësimit të situatës dhe përcaktimit të kësaj bazë përmes sondazheve e studimeve.

Monitorimi i progresit të zbatimit të objektivave dhe masave të kësaj strategjie dhe planit të saj të veprimit do të paraqitet në mënyrë periodike edhe në GMIP/KDS për "Konkurrueshmërinë dhe Investimet". MFE do të udhëzojë dhe mbështesë gjithashtu organizatat e biznesit dhe organet e vetqeverisjes vendore në zbatimin e Planit të Veprimit në plane të zbatueshme në nivelin vendor, e në mënyrë të veçantë në përgatitjen e planeve përkatëse në përputhje dhe me parimet e Aktit të Biznesit të Vogël (Small Business Act).

MFE ka rol koordinues dhe raporton në mënyrë periodike mbi ecurinë e zbatimit vjetor. Organizatat e shoqërisë civile luajnë gjithashtu një rol të rëndësishëm në ndërgjegjësimin rreth problemeve në zbatimin dhe në mbështetjen e proceseve të mbledhjes së të dhënave, ofrimit të shërbimeve dhe zbatimit të legjislacionit e politikave në tërësi për avancimin drejt nxitjes së biznesit.

Krahas zbatimit të masave të përcaktuara në Strategji dhe Planin e Veprimit, monitorimi i vazhdueshëm i strukturave të angazhuara për përmbushjen e detyrimeve që rrjedhin nga ky dokument konsiderohet i nevojshëm për të analizuar gjendjen reale gjatë zbatimit të tij me qëllim përmbushjen e objektivave në mënyrë sa më efektive.

Të gjithë institucionet e ngarkuara me zbatimin e SBZHI 2021 – 2027 do të hartojnë raporte mbi bazë 6-mujore dhe një vjeçare në zbatim të detyrimeve të përcaktuara në këtë strategji dhe të zbrëthyer në planin e saj të veprimit, si dhe do të hedhin të dhëna në sistemin IPSIS.

MFE do të jetë institucioni udhëheqës, i cili do të mbledhë, përpunojë dhe analizojë raportet periodike 6-mujore dhe 1-vjeçare që do të përcillen nga të gjitha institucionet e ngarkuara në përmbushje të objektivave dhe masave përkatëse.

Institucionet duhet të raportojnë periodikisht për realizimin e masave, me periodicitet 6 mujor përmes të dhënave të raportuara në Sistemin Informativ për Planifikimin Strategjik të Integruar (IPSIS) në Këshillin e Ministrave dhe në Sekretariatit Teknik Ndërinstitucional.

VIII. PERSONAT DHE INSTITUCIONET QË KANË KONTRIBUAR NË HARTIMIN E PROJEKTAKTIT

Projektakti është hartuar nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë . Draft SZHBI 2021-2027 dhe Plani i Veprimit është hartuar dhe koordinuar nga MFE me kontributin e Grupit Ndërinstitucional të, mbështetur nga eksperti i projektit të Proseed me fonde të Qeverisë Gjermane, përmes një grupi ekspertesh të cilat lehtësuan punën e GNP në përgatitjen e këtij dokumenti strategjik, që nga momenti i hartimit deri tek kostimi dhe përgatitja e pasaportës së treguesve. Kontribute kanë dhënë gjatë procesit të konsultimit dhe aktorë të tjerë në nivel qendror dhe nivel të vetëqeverisjes vendore, nëpunëset/nëpunësit e nxitjes së biznesit në ministritë si edhe përfaqësues të akademisë dhe organizatave kombëtare të shoqërisë civile dhe ato ndërkombëtare. Departamenti i Zhvillimit dhe Mirëqeverisjes në Kryeministri ka qënë pjesë e takimeve konsultuese dhe orientimeve që janë dhënë që nga fillimi i procesit.

Janë zhvilluar gjithsej 4 seanca takime online në periudhën Shtator-Nëntor 2020.

IX. RAPORTI I VLERËSIMIT TË TË ARDHURAVE DHE SHPENZIMEVE BUXHETORE

Efektet financiare janë përlogaritur për çdo masë bazuar në aktivitetet që janë të parashikuar në Planin e Veprimit të zbatimit të kësaj strategjie. Efektet financiare përballohen nga buxhetet respektive vjetore të institucioneve të ngarkuara me zbatimin e masave, nga buxhete të donatorëve dhe institucioneve të tjera që janë ngarkuar për zbatimin e një pjesë të masave.

Procesi i kostimit është mbështetur në konsultimin e dokumentave kombëtarë, përfshirë këtu Programi Buxhetor Afatmesëm 2021-2023 dhe propozimet sipas tavaneve të reja në kuadër të hartimit të PBA 2022-2024, si dhe konsultimet me të gjitha institucionet e përfshira, si dhe kostot historike nga zbatimi i strategjisë pararendëse. Plani i veprimit për zbatimin e kësaj strategjie shoqërohet me një kostim analitik të secilës masë.

Kostimi i Strategjisë është realizuar në bazë të metodologjive dhe praktikës së planifikimit buxhetor, me qëllim përcaktimin e kostos shtesë për zbatimin e Strategjisë dhe hendekut financiar në raport me fondet buxhetore të planifikuara në PBA 2021-2023 dhe nga financimi i donatorëve. Përlogaritjet buxhetore janë bërë duke përdorur instrumentin e rekomanduar nga IPSIS, të përshtatur sipas udhëzimeve përkatëse.

Relacion shpjegues për projektvendimin e KM "Për miratimin e Strategjisë së Zhvillimit të Biznesit dhe Investimeve dhe Planit të Veprimit për periudhën 2021-2027"

Procesi i kostimit është mbështetur në konsultimin e dokumentave kombëtarë, përfshirë këtu Programi Buxhetor Afatmesëm 2021-2023 dhe propozimet sipas tavanëve të reja në kuadër të hartimit të PBA 2022-2024, si dhe konsultimet me të gjitha institucionet e përfshira, si dhe kostot historike nga zbatimi i strategjisë pararendëse. Plani i veprimit për zbatimin e kësaj strategjie shoqërohet me një kostim analitik të secilës masë.

Kostoja e përgjithshme e përlogaritur për zbatimin e SBZHI 2021 - 2027 është **9,607,087,484 Lekë**, ose **78,106,402 Euro**. Kursi mesatar për referencë është përlogaritur me 123 lek për 1 euro. Tabela pasqyron kostot financiare, burimet e financimit dhe hendekun financiar përgjatë 7 viteve të zbatimit të SZHBI 2021 - 2027.

Financimi i planit të veprimit të zbatimit të kësaj strategjie do të realizohet nga disa burime, por buxheti i shtetit, fondet e NJVV dhe mbështetja financiare e donatorëve mbeten burimet kryesore. Për periudhën 2021-2027, buxheti i shtetit pritet të financojë zbatimin e planit në masën 71 % të financimit të nevojshëm, 22 % pritet të financohet nga burime të huaja, konkretisht si vijon:

- Komisioni Evropian nëpërmjet Projektit të IPA II "EU for Innovation" dhe projektit të IPA III "EU for innovation" second phase

Në vitin 2021-2022 Projekti i IPA II "EU for Innovation" do të financojë aktivitete që lidhen me:

- Vitin 2021 - Kostot e zbatimit të projektit në shumën 2.81 mln euro (i detajuar në 2,392,690 euro mbështetje teknike si edhe Grant për start upet dhe organizatat e inovacionit në Shqipëri në shumën 425,000 euro)
- Në vitin 2022, Kostoja e zbatimit është rreth 236,000 euro, e cila lidhet me mbështetjen teknike (trajtime, matchmaking events ect).

IPA III "EU for innovation" second phase. MEPJ ka informuar zyrtarisht MFE në datën 19 Janar 2021 se në shtator 2020, KKIPA ka përcjellë pranë KE/DBE paketën prej 53 Fisha Veprimi, potenciale për të përfituar nga fondet IPA 2021 e IPA 2022.

Gjatë periudhës shtator-dhjetor 2020, Komisioni Evropian ka kryer vlerësimin e rëndësishë strategjike për të gjitha propozimet e dërguara nga institucionet shqiptare. Paketa finale e fishave të veprimit të përzgjedhura është përcjellë nga KE/DBE në datën 6 janar 2021. Nga ky vlerësim rezultuan të përzgjedhura fisha veprimi specifike për mbështetje nga IPA III sipas programeve ku MFE është lider ku përfshihet edhe "EU for Innovation (second Phase)" me kosto indikative 10 milion Euro - për t'u financuar nga programi IPA 2021. Drejtorja e Politikave të Zhvillimit Ekonomik në MFE, në 15 Shkurt 2021, hartoi dhe dërgoi Dokumentin e Veprimit/Action Document (AD) nëpërmjet MEPJ dhe Delegacionit të Komisionit Evropian, dhe aktualisht AD është objekt i një vlerësimi final nga Komisioni Evropian. Projekti EU for Innovation (second Phase) është parashikuar të zbatohet për periudhën 2023-2026 (periudhë katër vjeçare). Alokimi i shumave për periudhën referuese, në tabelën e kostimit është bërë në mënyrë të harabartë për çdo vit (2.5 mln euro) në masën e dytë të shtyllës së dytë "Forcimi i ekosistemit të start -upeve".

- Projekti i Qeverisë Gjermane ProSEED,

Projekti i PROSEED që prej Shkurtit të vitit 2021 po zbaton Instrumentin Këshillimor që ofron trajtime dhe shërbime këshillimi për NMVM-të, me mundësi edhe për të marrë grante të vogla, me qëllim për tu përshtatur në situatën e krijuar nga Covid-19. Instrumenti këshillimor me titullin "CoSolve 19" është një iniciativë e përbashkët e programeve dypalëshe të Bashkëpunimit gjermano-shqiptar për Zhvillim: "Zhvillimi i qëndrueshëm

Relacion shpjegues për projektvendimin e KM "Për miratimin e Strategjisë së Zhvillimit të Biznesit dhe Investimeve dhe Planit të Veprimit për periudhën 2021-2027"

ekonomik dhe rajonal, promovimi i punësimit edukimi dhe trajnimi profesional” (ProSEED) dhe Zhvillimi i qëndrueshëm rural (SRD). Qëllimi i këtij instrumenti është mbështetja e NMVM-ve të prekura rëndë nga pasojat e krizës së COVID-19 në Shqipëri, për të ruajtur punësimin dhe pse jo edhe për ta rritur atë. Në realizimin e kësaj iniciative, ProSEED dhe SRD synojnë të japin një kontribut të rëndësishëm për NMVM-të në Shqipëri në sektorët e bujqësisë, turizmit, apo sektore të tjere. Projekti do të zbatohet për periudhën 2021-2022 në shumën gjithsej 534.9 mln lekë. Në strategji kostimi i këtij fondi është ndarë në mënyrë të barabartë për vitin 2021 dhe 2022 respektivisht 267.45 mln lekë në masë e parë të shtyllës së dytë “Skema e mbështetjes së sipërmarrjes së bazuar në konkurrencë”.

Hendeku financiar i strategjisë aktualisht është në masën 7 %. Theksojmë se pjesë e konsultimeve publike do të jetë edhe konsultimi me donatorë të jashtëm, me qëllim gjetjen e financimit për pjesën tjetër të strategjisë.

